

PROGRAMIN VE YAPIMCININ ADI	DOSYA ANALİZ: 01 / 2019 Türk-Amerikan İlişkileri Nereye?	SETA
YAYIN YERİ, TARİHİ VE SAATİ	TSR Yabancı Dil	

SİNYAL: -----

SES

Son iki haftada yaşanan baş döndürücü gelişmeler 2019 yılının iki ülke ilişkileri açısından ciddi riskleri ve fırsatları taşıdığını gösteriyor. Bu noktada hem S400-F35 meselesinde hem de Suriye'de oluşmaya başlayan yeni dinamikte iki ülke arasındaki iletişim ve koordinasyon ilişkilerin geleceğini önemli ölçüde belirleyecek.

Türk-Amerikan ilişkileri son yıllarda sürekli yaşadığı iniş çıkışlarla gündeme geliyor. Son dört sene içerisinde başta YPG olmak üzere birçok farklı kriz ile karşılaşan ilişkiler iki haftada yaşanan gelişmeler ile yeni bir dönüm noktasına geldi. Önce S400 krizinin 2019 yılı Türk-Amerikan ilişkilerinin temel dinamiğini oluşturacağını konuşulduğu bir noktada ABD yönetimi bir süredir devam edegelen Patriot sistemleriyle ilgili satışın gerçekleşebileceğini açıkladı. Bu durum elbette kendi içerisinde birçok bilinmeyeni barındırıyordu. Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan bu açıklama sonrası iki taraf arasında başta teknik ve finansal meseleler olmak üzere bir pazarlık sürecinin başlayacağı biliniyor. Ancak bu satış kararının ABD'nin Türkiye'nin S400 alımı ile ilgili bir beklentisi sonucu olup olmadığı bilinmiyor. Şayet ABD yönetimi Patriot satışını yeniden S400 almama şartına bağlı olarak ortaya koyarsa iki ülke arasında bu konuda yeni bir gerginliğin çıkması son derece muhtemel. Dahası son zamanlarda ödemelerini yaparak aldığı F35'lerin Türkiye'ye tesliminin S400 hava savunma sistemi meselesine bağlanması gerektiği yönündeki baskılar sonuç verir ve ABD yönetimi böyle bir karar verirse bu da gerginliğin başka bir boyutu olarak ortaya çıkar.

Yine Türkiye'nin S400 alımı konusunda gelişebilecek bir başka muhtemel sorun da ABD'de CAATSA olarak bilinen ve Rusya ile savunma sanayii işbirliğinin de içinde bulunduğu alanlarda ilişki kuran ülkelere yaptırım uygulama kararının hayata geçirilmesi sonucu gerçekleşebilecek. Böyle bir durumda iki ülke arasında özellikle savunma sanayii sektöründe zorlu bir döneme girilecek. Türkiye'nin S400 konusunda şimdiye kadar yaptığı açıklamalara rağmen ABD tarafında bu konu hakkında ortaya çıkan beklenti Washington

YAPIMCI	ÜNİTE AMİRİ	YAYIN DENETLEME KURULU DENETİMİ

yönetiminin Ankara'nın ulusal güvenlik konusundaki kaygılarını tam olarak anlamadığını ortaya koyuyor.

Patriot kararının ardından müteakiben ABD yönetimi ikinci önemli bir açıklama yaparak Suriye'den ABD askerlerinin çekileceğini kamuoyuna duyurdu. Her ne kadar bu durum daha önce gündeme gelmiş olsa da kararın verilmiş zamanı ve duyurulmuş biçimi ABD'de ciddi bir sarsıntıyı beraberinde getirdi. Önce Savunma Bakanı Mattis sonra da DEAŞ ile mücadeleden sorumlu temsilci McGurk görevlerinden istifa etti. Başkan Trump'ın verdiği bu karar sonrası iki ülkenin ilişkilerinin geleceği için önemli fırsatlar ortaya çıktı. DEAŞ'a karşı mücadelede güçlenecek bir işbirliği ile ABD'nin bölgeden çıkarken Türkiye ile sağlayacağı koordinasyon orta vadede iki ülke için önemli bir işbirliği alanının doğmasına yol açabilir. Trump'ın iki lider arasında gerçekleşen görüşme sonrası attığı tweetlerdeki lojistik destek ve koordinasyon bu noktada Suriye'de stabilizasyon ve daha sonrası siyasi çözüm sürecinde ciddi bir işbirliğini beraberinde getirebilir. Ancak bu kararın uygulanma aşamasında Türkiye ile yeterince koordinasyon sağlamama ve karşılıklı beklentiler konusunda doğacak fikir ayrılıkları beraberinde ciddi bir gerginliği de getirebilir. Bölgede aktif biçimde askeri anlamda yer alan devletlerden başka bölgesel istikrar ve güvenlik için büyük tehditler ortaya terör örgütlerinin aynı anda sahada olmaları ciddi riskler barındırıyor. Özellikle YPG'nin iki ülke arasındaki işbirliği zemininden duyduğu rahatsızlık ve oynayabileceği bozucu rol kritik sonuçlar doğurabilir. Bu risklerin arasında iki ülke arasında yapılacak açık bir işbirliği, operasyonlarda sergileyecekleri uyum ve iki başkent arasında sağlıklı ve etkili bir iletişim kanalı oluşturulması özel önem taşıyor.

SİNYAL

YAPIMCI	ÜNİTE AMİRİ	YAYIN DENETLEME KURULU DENETİMİ